

На основу члана 38. и члана 39. став (1), а у вези са чл. 31. и 37. став 1. тач. а) и ц) Закона о комуникацијама ("Службени гласник БиХ", бр. 31/03, 75/06, 32/10 и 98/12), Савјет Регулаторне агенције за комуникације на 54. сједници, одржаној 22. децембра 2020. године, донио је

ПРАВИЛО 92/2020 о радио-аматерској служби

ДИО ПРВИ – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет Правила)

- (1) Правилем 92/2020 о радио-аматерској служби (у даљњем тексту: Правило) уређује се право на коришћење радио-аматерског знака и радио-фреквенционог спектра, а у складу са Планом намјене и коришћења радио-фреквенционог спектра у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: План намјене), за радио-аматерску службу.
- (2) Правилем се уређују радио-аматерске класе и радио-аматерски позивни знакови, начин стицања, престанка и губитка права на знак за коришћење радио-фреквенционог спектра намијењеног радио-аматерској служби, регистрација радио-опреме и јавна доступност података који се односе на остварена права по основу овог правила.

Члан 2. (Дефиниције)

- (1) Изрази коришћени у овом правилу имају сљедећа значења:
 - а) **ЦЕПТ, Novice (N) и Entry (E)** – радио-аматерске класе према препорукама ЦЕПТ - Европске конференције поштанских и телекомуникационих управа (енгл. *European Conference of Postal and Telecommunications Administrations*);
 - б) **Додјела** - процес додјеле знака и издавање прве дозволе за коришћење знака, којом се кориснику додјељује право коришћења радио-фреквенционог спектра намијењеног за радио-аматерску службу;
 - ц) **Дозвола** - дозвола за коришћење знака и дозвола за репетитор;
 - д) **DXCC листа** - тренутна листа ентитета према Америчкој радио-релејној лиги - АРРЛ (енгл. *American Radio Relay League*);
 - е) **E7** - префикс Међународне уније за телекомуникације (енгл. *International Telecommunication Union*) намијењен БиХ;
 - ф) **Група радио-аматера** - група коју чине три или више радио-аматера;

- г) **ХАРЕЦ** - Усаглашена потврда о положеном радио-аматерском квалификационом испиту (енгл. *Harmonised Amateur Radio Examination Certificate*), издата од администрације која је прихватила усаглашавање по основу чланства БиХ у ЦЕПТ;
 - х) **Испит** – радио-аматерски квалификациони испит, односно процес провјере знања кандидата и његове оспособљености за коришћење радио-аматерског спектра у смислу овог правила. Успјешно положен испит квалификује кандидата за додјелу;
 - и) **Класа** – радио-аматерска класа је скуп остварених права за коришћење радио-фреквенционог спектра намијењеног радио-аматерској служби;
 - ј) **Оператер у радио-аматерској служби** – радио-аматер, физичко лице које је положило испит за најмање једну класу у складу са овим правилом и које користи знак према важећој додјели;
 - к) **План намјене** - План намјене и коришћења радио-фреквенционог спектра у БиХ је документ који доноси Агенција;
 - л) **Препорука Т/Р 61-01** - препорука ЦЕПТ (енгл. *Recommendation T/R 61-01*);
 - м) **Радио-аматерска организација** - правно лице регистровано у БиХ као непрофитно удружење грађана, чији је основни садржај дјелатности радио-аматеризам;
 - н) **Радио-аматерска служба** – Радио-комуникациона служба у сврху личног усавршавања, међусобних комуникација и техничких испитивања која обављају радио-аматери, тј. прописно овлашћена лица која се занимају за радио-технику искључиво из личних циљева и без материјалне користи;
 - о) **Радио-аматерска радио-опрема** - примопредајници, појачивачи и пратећа опрема која је укључена у емитовање електромагнетног зрачења;
 - п) **Радио-аматерски репетитор** - фиксна станица у мобилној служби је станица без посаде, која се користи у опсегу намијењеном за радио-аматерску службу, за реемитовање порука или емитовање аутоматски генерисане поруке, а за чији садржај је одговоран извор који емитује поруку. Репетитор има право на заштиту од штетних сметњи;
 - р) **Преносиви радио-аматерски репетитор** - репетитор који нема унапријед познато мјесто постављања;
 - с) **Станица** - примопредајна опрема у радио-аматерској служби, за чији саобраћај је одговоран радио-аматер, оператер станице;
 - т) **Знак** – радио-аматерски позивни знак је комбинација префикса „Е7“ и суфикса који се састоји од броја и једног или више слова, а служи за идентификацију у радио-аматерској служби.
- (2) Остали изрази коришћени у овом правилу, а који нису дефинисани у ставу (1) овог члана, имају значење како је утврђено у Плану намјене.

Члан 3. **(Употреба рода)**

Изрази који су ради прегледности у овом правилу дати у једном граматичком роду без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

ДИО ДРУГИ – РАДИО-АМАТЕРСКИ ЗНАК

Члан 4.

(Радио-аматерски знак)

(1) Знак у радио-аматерској служби се састоји од префикса и суфикса који се добија комбиновањем слова абецете „а“ и цифара „n“, гдје је:

$$a=\{A, B, C, \dots, Y, Z\}, \quad n=\{0, 1, 2, \dots, 9\}$$

и према расположивости наведеној у табели испод:

Категорија	Конфигурација знака	Број знакова
1	E7a	26
2	E7aa	676
3	E7na	260
4	E7naa	6.760
5	E7naaa	175.760

(2) За догађаје од посебног интереса могу бити додијељене и друге комбинације слова и бројева из става (1) овог члана, уколико не нарушавају постојеће додјеле. Овакве додјеле ограничене су на вријеме трајања посебног догађаја, а најдуже на годину дана. Регулаторна агенција за комуникације (у даљњем тексту: Агенција) задржава право тумачења оправданости издавања знака за посебни догађај.

Члан 5.

(Право на додјелу знака)

Право на додјелу знака има:

- а) оператер, држављанин БиХ,
- б) страни држављанин са регулисаним правом боравка у БиХ и признатом ХАРЕЦ потврдом на основу члана 12. овог правила,
- ц) радио-аматерске организације и
- д) група оператера на основу члана 7. ст. (3) и (4) овог правила, за потребе учешћа у групним такмичењима.

Члан 6.

(Захтјев за додјелу знака)

(1) Захтјев за додјелу знака подноси се достављањем попуњеног обрасца: „Захтјев за додјелу радио-аматерског позивног знака“.

(2) Захтјев за додјелу знака мора да садржи сљедеће опште податке:

	оператер (прва додјела)	оператер (промјена)	оператер (на основу ХАРЕЦ)	радио-аматерске организације и тимови	организатори такмичења
презиме	презиме корисника	презиме корисника	презиме корисника	регистровани назив	регистровани назив

	оператер (прва додјела)	оператер (промјена)	оператер (на основу ХАРЕЦ)	радио- аматерске организације и тимови	организатори такмичења
име	име корисника	име корисника	име корисника	-	-
име родитеља	име једног родитеља	име једног родитеља	име једног родитеља	име и презиме одговорног лица	име и презиме одговорног лица
идентификација	ЈМБГ	ЈМБГ	број исправе	ЛИБ	ЛИБ или ЈМБГ
датум рођења	датум рођења	датум рођења	датум рођења	-	-
мјесто боравка у БиХ	мјесто и поштански број	мјесто и поштански број	мјесто и поштански број	мјесто и поштански број	мјесто и поштански број
адреса у БиХ	улица и број	улица и број	улица и број	улица и број	улица и број
позивни знак	жељени позивни знак	жељени позивни знак	додијељени позивни знак	жељени позивни знак	жељени позивни знак
радиоаматерска класа	класа по основу последњег положеног испита	класа по основу последњег положеног испита	-	-	-
образложење	напомене	напомене	напомене	напомене	напомене

(3) У захтјеву може да буде наведен један или више знакова за које је подносилац захтјева заинтересован. Агенција ће у поступку додјеле знака настојати да удовољи захтјевима подносиоца о коришћењу суфикса, уколико за то постоји могућност.

Члан 7. (Додјела знака)

(1) Знакови се додјељују у формату који је приказан у табели испод:

категорија	врста	знак	напомене
1	такмичења	E7a	издаје се на ограничено вријеме, до годину дана
2	такмичења и посебни догађаји	E7aa	издаје се на ограничено вријеме, до годину дана

категорија	врста	знак	напомене
3	оператери	E7na	ЦЕПТ Т/Р 61-01, издаје се на неограничен период
4	оператери	E7naa	ЦЕПТ Т/Р 61-01, издаје се на неограничен период
5	оператери, радио-аматерске организације и репетитори	E7naaa	ЦЕПТ Т/Р 61-01, издаје се на неограничен период

- (2) Додјелом знака остварено је право на Дозволу за коришћење радио-аматерског знака и радио-аматерског спектра у складу са Планом намјене.
- (3) Знак из **категорије 1** (конфигурација знака E7a) додјељује се групи оператера, према услову да најмање три оператера из групе задовољавају најмање један од сљедећа два критеријума:
- потврђених најмање 300 земаља-ентитета по ДХЦЦ листи на КТ опсегу или
 - потврђених најмање 50 земаља-ентитета по ДХЦЦ листи на УКТ опсегу.
- (4) Знак из **категорије 2** (конфигурације знака E7aa) додјељује се групи оператера, према услову да најмање два оператера из групе задовољавају најмање један од сљедећа два критеријума:
- потврђених најмање 200 земаља-ентитета по ДХЦЦ листи на КТ опсегу, или
 - потврђених најмање 50 земаља-ентитета по ДХЦЦ листи на УКТ опсегу.
- (5) Знак из **категорије 3** (конфигурација знака E7na) додјељује се на основу поднесеног захтјева и по испуњавању сљедећих услова:
- да је држављанин БиХ,
 - да посједује позивни знак из серије E7 најмање три године,
 - да има положену ЦЕПТ класу,
 - да испуњава један од сљедећих услова:
 - потврђених најмање 250 земаља, ентитета по ДХЦЦ листи рађених на КТ опсезима;
 - потврђених најмање 100 земаља, ентитета по ДХЦЦ листи на опсегу од 50 MHz или потврђених 400 поља на том опсегу према универзалном свјетском локатору;
 - потврђених најмање 40 земаља, ентитета по ДХЦЦ листи на опсегу од 144 MHz или потврђених најмање 240 поља на том опсегу према универзалном локатору, користећи све врсте и технике рада осим рада путем аматерских сателита и репетитора;
 - освојено неко од првих пет мјеста у својој категорији у Европи, на међународним такмичењима WW (*world wide*), најмање три пута у посљедње три године, коришћењем сопственог позивног знака из серије E7naa или E7naaa или
 - освојено неко од првих пет мјеста у својој категорији, најмање три пута у посљедње три године, коришћењем сопственог позивног знака из серије E7naa или E7naaa на међународним УКТ ИАРУ такмичењима.
- (6) Знак из **категорије 4** (конфигурација знака E7naa) додјељује се на основу поднесеног захтјева и расположивости, оператерима класе ЦЕПТ.
- (7) Знак из **категорије 5** (конфигурација знака E7naaa) додјељује се оператерима на основу поднесеног захтјева и расположивости.

- (8) У случају пријема два или више истовремених захтјева за додјелу истог знака из категорије 1 и 2, а који се додјељују на основу одредби става (3) или става (4) овог члана, Агенција задржава право да знак додијели успјешнијем подносиоцу.

Члан 8. (Класе)

Додјелом знака оператер стиче право да користи радиофреквенциони спектар намијењен радиоаматерској служби, који важи за класу за коју је оператер квалификован. Једна од три класе може се стећи полагањем одговарајућег испита и то:

- а) Класа ЦЕПТ обухвата оператере који имају право да користе клупске и личне станице свих дозвољених снага, на свим радио-аматерским опсезима;
- б) Класа Н (*Novice*) обухвата оператере који имају право да користе клупске станице на свим опсезима и личне станице свих дозвољених снага на радио-аматерским опсезима изнад 30 MHz, и
- ц) Класа Е (*Entry*) обухвата оператере који имају право да користе клупске станице на свим опсезима и дозвољеним снагама, и личне станице са снагом до 2W на радиоаматерским опсезима изнад 30 MHz.

Члан 9. (Престанак важења додјеле знака)

Додјела знака престаје да важи у сљедећим случајевима:

- а) на лични захтјев носиоца знака,
- б) додјелом новог знака,
- ц) у случају утврђеног ненамјенског коришћења радио-фреквенционог спектра,
- д) у случају смрти носиоца знака, и
- е) гашењем правног лица.

Члан 10. (Регистрација радио-опреме)

- (1) Радио-аматер може да поднесе захтјев за регистрацију радио-опреме у радио-аматерској служби, која није обавезна.
- (2) Агенција води регистар пријављене радио-аматерске опреме.
- (3) Захтјев за регистрацију радио-опреме подноси се на посебном обрасцу који је доступан на интернет страници Агенције.
- (4) Извод из евиденције регистроване радио-опреме издаје се на захтјев.

Члан 11. (Репетитор)

- (1) За стављање у рад радио-аматерског репетитора неопходно је претходно прибављање одговарајућег знака идентификације и припадне дозволе.
- (2) Преносиви радио-аматерски репетитор нема право на заштиту од штетних сметњи и не смије да узрокује штетне сметње постојећим корисницима. Стављање у рад овог репетитора захтијева претходну регистрацију.

- (3) Носилац дозволе за репетитор је одговоран за техничку исправност репетитора и пратеће опреме и правилну идентификацију емисије додијељеним знаком, а није одговоран за садржај појединачних радио-емисија.
- (4) Радио-аматерски репетитор мора да се идентификује додијељеним знаком, на почетку емисије, а најмање једном у 15 минута.

Члан 12. (ХАРЕЦ)

- (1) Оператер којем је додијељен знак за класу ЦЕПТ остварује право на стицање ХАРЕЦ потврде.
- (2) ХАРЕЦ потврда издаје се на лични захтјев, према обрасцу приложеном у Анексу 1 овог правила.
- (3) ХАРЕЦ потврда признаје се по основу међудржавног реципроцитета.
- (4) Знакови се могу додијелити по основу признате ХАРЕЦ потврде.

ДИО ТРЕЋИ – РАДИО-АМАТЕРСКИ КВАЛИФИКАЦИОНИ ИСПИТ И ЈАВНА ДОСТУПНОСТ ПОДАТАКА

Члан 13. (Радио-аматерски квалификациони испит)

- (1) Радио-аматерски квалификациони испит (у даљњем тексту: Испит) комисијски организују искључиво радио-аматерске организације.
- (2) Организатор испита дужан је да Агенцији поднесе захтјев за одржавање испита најкасније 60 дана прије одржавања испита.
- (3) Захтјев за одржавање испита мора да садржи: листу испитних питања, листу кандидата, састав комисије, термин и мјесто одржавања.
- (4) Минимални услов за одобравање састава комисије за полагање испита је да најмање један члан комисије буде оператер са важећим позивним знаком из серије “E7na”.
- (5) Минимални услов за одобравање листе испитних питања јесте да она садржи све елементе обавезног програма за полагање одговарајуће класе и да је изведена из усаглашене листе питања за БиХ, објављене на интернет страници Агенције.
- (6) Обавезни дио испитног програма, који кандидати за радио-аматере морају да задовоље, дат је у Анексу II овог правила.
- (7) Полагањем испита кандидат стиче право на подношење захтјева за додјелу знака, у складу са класом за коју је положио испит.
- (8) Усаглашавање листе питања за БиХ је обавеза свих радио-аматерских организација.
- (9) Усаглашену листа питања која задовољава елементе обавезног програма одобрава и објављује Агенција на својој интернет страници.

Члан 14. (Јавна доступност података)

- (1) Додијељени знакови се објављују на веб-страници Агенције у табели додијељених знакова. Даном објаве оператер стиче право коришћења додијељеног знака.

- (2) Јавном објављивању подлијежу сљедећи подаци: додијељени позивни знак, назив носиоца дозволе, мјесто и класа.
- (3) Додијељени знакови са подацима из става (2) овог члана званично се ажурирају на интернет страници Агенције.

ДИО ЧЕТВРТИ – УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА ДОЗВОЛЕ И САНКЦИЈЕ

Члан 15.

(Услови коришћења дозволе)

- (1) Носилац дозволе је дужан да благовремено пријави Агенцији сваку промјену података из члана 6. став (2) овог правила, а најкасније 30 дана од настанка промјене.
- (2) Носилац дозволе за радио-аматерски знак дужан је да омогући овлашћеном особљу Агенције извршење провјере постојања нежељених емисија или ненамјенског коришћења радио-фреквентног спектра, на опреми коју користи.

Члан 16.

(Поштивање осталих закона и прописа)

Издавање дозволе не ослобађа носиоца дозволе од поштивања осталих закона и прописа важећих на територији са које се користи знак.

Члан 17.

(Санкције)

Коришћење радио-фреквенционог опсега мимо важећег Плана намјене за потребе радио-аматерске службе санкционише се према важећим одредбама Закона о комуникацијама, Правилника о поступку рјешавања кршења услова дозвола и прописа Агенције и Прегледа повреда и одговарајућих казни које изриче Агенција.

Члан 18.

(Изглед дозволе)

- (1) Изглед дозвола и образаца у радио-аматерској служби ће се прописати посебном одлуком генералног директора Агенције, у року 30 дана по ступању на снагу овог правила.
- (2) Штампана верзија дозволе за додијељени знак се издаје на захтјев.

Члан 19.

(Обрасци, упутства и подношење захтјева)

- (1) Обрасци захтјева и пратећа упутства у вези са радио-аматерском службом могу се преузети са интернет странице Агенције.
- (2) Захтјев за додјелу знака или издавање дозволе доставља се лично или путем поште.

ДИО ПЕТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20. (Прелазне одредбе)

- (1) Постојеће дозволе за коришћење радио-аматерског знака важе до датума њиховог истека.
- (2) Континуитет досадашње класе „ЦЕПТ 1“ је класа „ЦЕПТ“, а досадашње „ЦЕПТ 2“ је „Н“ (Novice).
- (3) Подаци из до сада издатих дозвола за радиоаматерске уређаје остају у регистру Агенције, на основу одредби члана 10. овог правила, а исте се неће издавати након ступања на снагу овог правила.
- (4) Агенција ће у року 90 дана од дана ступања на снагу овог правила објавити листу испитних питања за БиХ.

Члан 21. (Ступање на снагу Правила)

- (1) Ово правило ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.
- (2) Ступањем на снагу овог правила, престаје да важи Правило о радио-аматерској служби 28/07 („Службени гласник БиХ“, бр. 09/08 и 57/12).
- (3) За тумачење одредби овог правила надлежна је Агенција.

У Сарајеву, 30. децембар 2020. године
Број: 04-02-2-3186/20

Предсједавајући Савјета Агенције

Нино Ћорић

ANEX I

Sarajevo,

Ref.No.:

HARMONISED AMATEUR RADIO EXAMINATION CERTIFICATE (HAREC)

based on CEPT Recommendation T/R 61-02

CERTIFICAT D'EXAMEN RADIOAMATEUR HARMONISE (HAREC)

délivré sur la base de la Recommandation de la CEPT T/R 61-02

HARMONISIERTE AMATEURFUNK-PRÜFUNGSBESCHEINIGUNG (HAREC)

nach CEPT Empfehlung T/R 61-02

1. Regulatorna agencija za komunikacije of Bosnia and Herzegovina declares herewith that the holder of this certificate has successfully passed an amateur radio examination which fulfils the requirements laid down by the International Telecommunication Union (ITU). The passed examination corresponds to the examination described in CEPT Recommendation T/R 61-02 (HAREC).

Regulatorna agencija za komunikacije de Bosnie-Herzégovine certifie que le titulaire du présent certificat a réussi un examen de radioamateur conformément au règlement de l'Union Internationale Des Télécommunications (UIT). L'épreuve en question correspond à l'examen décrit dans la Recommandation CEPT T/R 61-02 (HAREC).

Regulatorna agencija za komunikacije des Bosnien und Herzegowina erklärt hiermit, dass der Inhaber dieser Bescheinigung eine Amateurfunkprüfung erfolgreich abgelegt hat, welche den Erfordernissen entspricht, wie sie von der Internationalen Fernmeldeunion (ITU) festgelegt sind. Die abgelegte Prüfung entspricht der in der CEPT-Empfehlung T/R 61-02 (HAREC) beschriebenen Prüfung.

2. Holders name / Nom du titulaire / Name des Inhabers:
3. Date of birth / Date de naissance / Geburtsdatum:
4. Officials requiring information about this certificate should address their enquiries to the issuing national Authority:

Les autorités officielles désirant des informations sur ce document devront adresser leurs demandes à l'Autorité nationale:

Behörden, die Auskünfte über diese Bescheinigung erhalten möchten, sollten ihre Anfragen an die genannte ausstellende nationale Behörde:

Director General:

АНЕКС II

ОБАВЕЗНИ ДИО ИСПИТНОГ ПРОГРАМА

Обавезни дио испитног програма за ЦЕПТ класу је усаглашен са ЦЕПТ препоруком T/P 61-02, обавезни дио испитног програма за Novice класу са ЕРЦ РЕПОРТ 32, а обавезни дио испитног програма за Entry класу са ЕРЦ РЕПОРТ 89.

Испитна питања за радио-аматерски квалификациони испит могу да буду заснована само на обавезном дијелу испитног програма, на тај начин што ће кандидати за сваку класу имати бар једно питање из сваке наведене подгрупе (подгрупа је обиљежена арапским бројевима, нпр. 1.Електрична, електромагнетна и радио-теорија, 2.Компоненте...и сл.)

I САДРЖАЈ ОБАВЕЗНОГ ДИЈЕЛА ИСПИТНОГ ПРОГРАМА ЗА ЦЕПТ КЛАСУ

а) ТЕХНИЧКИ САДРЖАЈ

1. ЕЛЕКТРИЧНА, ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА И РАДИОТЕОРИЈА

- 1.1. Проводност
- 1.2. Извори електрицитета
- 1.3. Електрично поље
- 1.4. Магнетно поље
- 1.5. Електромагнетно поље
- 1.6. Синусоидни сигнали
- 1.7. Несинусоидни сигнали и шум
- 1.8. Модулисани сигнали
- 1.9. Снага и енергија
- 1.10. Дигитална обрада сигнала (ДСП)

2. КОМПОНЕНТЕ

- 2.1. Отпорник
- 2.2. Кондензатор
- 2.3. Калем
- 2.4. Примјена и употреба трансформатора
- 2.5. Диода
- 2.6. Транзистор
- 2.7. Дисипација топлоте
- 2.8. Друге компоненте

3. ЕЛЕКТРИЧНА КОЛА

- 3.1. Комбинација компонената
- 3.2. Филтер
- 3.3. Напајање
- 3.4. Карактеристике пријемника
- 3.5. Детектори
- 3.6. Осцилатори
- 3.7. Фазно затворена петља (ПЗП)
- 3.8. Дискретни временски сигнали и системи (ДСП системи)

4. ПРИЈЕМНИЦИ

- 4.1. Врсте пријемника
- 4.2. Блок-дијаграми
- 4.3. Операција и функција
- 4.4. Карактеристике пријемника

5. ПРЕДАЈНИЦИ
 - 5.1. Врсте предајника
 - 5.2. Блок-дијаграми
 - 5.3. Операција и функција наредних фаза у раду
 - 5.4. Карактеристике предајника
6. АНТЕНЕ И ПРЕНОСНИ ВОДОВИ
 - 6.1. Врсте антена
 - 6.2. Карактеристике антена
 - 6.3. Преносни водови
7. ПРОПАГАЦИЈА
 - 7.1. Познавање простирања радио-емисија
8. МЈЕРЕЊА
 - 8.1. Врсте мјерења и мјерне величине
 - 8.2. Мјерни инструменти
9. СМЕТЊЕ И ОТПОРНОСТ НА СМЕТЊЕ
 - 9.1. Разумијевање сметњи које производи радио-аматерска опрема према трећим лицима
 - 9.2. Сметње које може да трпи радио-аматерска опрема од других извора
 - 9.3. Сметње на осталој електронској опреми
 - 9.4. Узрок сметњи на електронској опреми
10. МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ
 - 10.1. Мјере физичке заштите од сметњи
 - 10.2. Мјере заштите од ризика за здравље и живот (струјни удар, гром, пожар и сл.)

б) НАЦИОНАЛНА И МЕЂУНАРОДНА ОПЕРАТИВНА ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРЕ

1. РАДИО-АМАТЕРСКИ САОБРАЋАЈ
 - 1.1. Фонетско представљање домаће и енглеске абецеде
 - 1.2. Q-код
 - 1.3. Оперативне скраћенице
 - 1.4. Међународне ознаке за несреће, саобраћај у случају опасности и природних катастрофа
 - 1.5. Позивни знаци
 - 1.6. Фреквенциони опсеги, ИАРУ подјела опсега
 - 1.7. Друштвена одговорност

ц) БиХ И МЕЂУНАРОДНИ ПРОПИСИ У ВЕЗИ СА РАДИО-АМАТЕРСКОМ СЛУЖБОМ

1. ОБАВЕЗУЈУЋИ ПРОПИСИ
 - 1.1. Радио-прописи ИТУ
 - 1.2. Прописи ЦЕПТ
 - 1.3. Законски и подзаконски акти и услови дозволе у БиХ

II САДРЖАЈ ОБАВЕЗНОГ ДИЈЕЛА ИСПИТНОГ ПРОГРАМА ЗА *Novice* КЛАСУ

а) ТЕХНИЧКИ САДРЖАЈ

1. ЕЛЕКТРИЧНА, ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА И РАДИО-ТЕОРИЈА
 - 1.1. Проводност
 - 1.2. Извори електрицитета
 - 1.3. Радио-таласи
 - 1.4. Аудио и дигитални сигнали
 - 1.5. Модулисани сигнали
 - 1.6. Снага
2. КОМПОНЕНТЕ
 - 2.1. Отпорник
 - 2.2. Кондензатор
 - 2.3. Калем
 - 2.4. Примјена и употреба трансформатора
 - 2.5. Диода, транзистор, остало
 - 2.6. Подешавање кола
3. ЕЛЕКТРИЧНА КОЛА
 - 3.1. Филтери, појачивачи и остала кола
4. ПРИЈЕМНИЦИ
 - 4.1. Врсте
 - 4.2. Блок-дијаграми
 - 4.3. Операција и функција
5. ПРЕДАЈНИЦИ
 - 5.1. Блок-дијаграми
 - 5.2. Операција и функција
 - 5.3. Карактеристике предајника
6. АНТЕНЕ И ПРЕНОСНИ ВОДОВИ
 - 6.1. Врсте антена
 - 6.2. Напајање
 - 6.3. Прилагођење
7. ПРОПАГАЦИЈА
 - 7.1. Врсте пропагација
 - 7.2. Зависност пропагације од фреквенције
8. МЈЕРЕЊА
 - 8.1. Начин мјерења
 - 8.2. Мјерни инструменти
9. СМЕТЊЕ И ОТПОРНОСТ НА СМЕТЊЕ
 - 9.1. Сметње на електронској опреми
 - 9.2. Узрок сметњи на електронској опреми
 - 9.3. Мјере заштите од сметњи
10. МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ
 - 10.1. Мјере физичке заштите од сметњи
 - 10.2. Мјере заштите од ризика за здравље и живот (струјни удар, гром, пожар и сл.)

б) НАЦИОНАЛНА И МЕЂУНАРОДНА ОПЕРАТИВНА ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРЕ

1. РАДИО-АМАТЕРСКИ САОБРАЋАЈ

- 1.1. Фонетско представљање домаће и енглеске абецеде
- 1.2. Q-код
- 1.3. Оперативне скраћенице
- 1.4. Међународне ознаке за несреће, саобраћај у случају опасности и природних катастрофа
- 1.5. Позивни знаци
- 1.6. Фреквенциони опсеги, ИАРУ подјела опсега
- 1.7. Друштвена одговорност

ц) НАЦИОНАЛНИ И МЕЂУНАРОДНИ ПРОПИСИ У ВЕЗИ СА РАДИО-АМАТЕРСКОМ СЛУЖБОМ

1. ОБАВЕЗУЈУЋИ ПРОПИСИ

- 1.1. Радио-прописи ИТУ
- 1.2. Прописи ЦЕПТ
- 1.3. Законски и подзаконски акти и услови дозволе у БиХ

III САДРЖАЈ ОБАВЕЗНОГ ДИЈЕЛА ИСПИТНОГ ПРОГРАМА ЗА *Entry* КЛАСУ

а) ТЕХНИЧКИ САДРЖАЈ

1. УВОД

- 1.1. Јединице и симболи
- 1.2. Електрична кола
- 1.3. Снага и отпорност
- 1.4. Омов закон
- 1.5. Наизмјенична струја и напон
- 1.6. Фреквенција и таласна дужина

2. ПРЕДАЈНИЦИ

- 2.1. Блок-шема једноставног предајника
- 2.2. Врсте модулација

3. ПРИЈЕМНИЦИ

- 3.1. Једноставан пријемник и детектор

4. АНТЕНСКИ ВОДОВИ И АНТЕНЕ

- 4.1. Антенски водови, коаксијални каблови и одговарајући прикључци
- 4.2. Врсте антена: дипол, ГП (*ground plane*), напајање антене
- 4.3. Антенско прилагођење, склоп за подешавање антена
- 4.4. Стојећи таласи и SWR метри, израчена снага и е.и.р.п., вјештачко оптерећење

5. ПРОПАГАЦИЈА

- 5.1. Простирање таласа
- 5.2. Домет и утицај јоносфере
- 5.3. Дневне промјене у простирању

6. ЕЛЕКТРОМАГНЕТНА КОМПАТИБИЛНОСТ

- 6.1. Извори сметњи
- 6.2. Смањење утицаја сметњи
- 6.3. Функција уземљења
- 6.4. Врсте антена

- 6.5. Снага и врсте емисија
- 6.6. Отпорност на сметње
- 6.7. Утицај емисије на околину
- 7. МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ
 - 7.1. Опасност од високог напона и струје
 - 7.2. Утикачи, утичнице и уземљење и несреће, поступак у случају струјног удара
- 8. УСЛОВИ ДОЗВОЛЕ
 - 8.1. Доступност фреквенционог спектра
 - 8.2. Кодекс понашања у радиоаматерском саобраћају
 - 8.3. Врсте радиоаматерских дозвола
 - 8.4. Захтјев за позивни знак
 - 8.5. Идентификација емисије за оператера, репетитор, такмичења, гости у БиХ

б) ПРАКТИЧНИ ОПЕРАТИВНИ РАД

- 1. УПРАВЉАЊЕ ПРИЈЕМНИКОМ, ПРЕДАЈНИКОМ ИЛИ ПРИМОПРЕДАЈНИКОМ
 - 1.1. Прекидач укључено/искључено, прекидач опсега, подешавање фреквенције и дисплеј, гласноћа, ниво снаге и дисплеј, појачање микрофона итд.
- 2. ХФ (КТ) РАД
 - 2.1. Подешавање за УСБ и ЛСБ рад
 - 2.2. Обављање иницијалног позива позивањем CQ
 - 2.3. Могућност остваривања контакта у прихватљивој форми, сигнал репорт, име и информације о станици итд.
- 3. ВХФ РАД
 - 3.1. Могућност остваривања контакта као и за ХФ рад
 - 3.2. Рад на фреквенцији преко 30 MHz
 - 3.3. Рад преко репетитора
- 4. ДНЕВНИК СТАНИЦЕ И ПОДАЦИ КОЈИ СЕ УНОСЕ У ЊЕГА
- 5. РАЗУМИЈЕВАЊЕ АНТЕНСКОГ ПРИЛАГОЂЕЊА И УПОТРЕБА SWR МЕТРА
 - 5.1. Разумијевање важности тачног прилагођења
 - 5.2. Коришћење SWR метра и АТУ у прилагођавању антена на предајник
 - 5.3. Конектори (врсте, дијелови)
- 6. УПОТРЕБА СКРАЋЕНИЦА
 - 6.1. Употреба домаћег и енглеског фонетског алфабета
 - 6.2. Употреба уобичајених аматерских скраћеница
 - 6.3. Употреба стандардног рјечника као неопходног за тачке б) и ц) из Обавезног дијела Испита за ЦЕПТ класу
- 7. РАДИО-ФРЕКВЕНЦИОНИ ПЛАНОВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА РАДИО-АМАТЕРЕ
 - 7.1. Потреба за међународном сарадњом у употреби радио-фреквенционог спектра
 - 7.2. Тумачење табела ИАРУ и радио-фреквенционог плана БиХ
 - 7.3. Други корисници радио-спектра

ц) НАЦИОНАЛНИ И МЕЂУНАРОДНИ ПРОПИСИ У ВЕЗИ СА РАДИО-АМАТЕРСКОМ СЛУЖБОМ

- 1. ОБАВЕЗУЈУЋИ ПРОПИСИ
 - 1.1. Радио-прописи ИТУ
 - 1.2. Прописи ЦЕПТ
 - 1.3. Законски и подзаконски акти и услови дозволе у БиХ